Ar pascha wisuschehliga augstâ Keisara wehlescchanu.

Makfa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makfa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 fahkot.

Makfa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu renem, makfa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bisschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 19. Sestdeen, 11. majâ. 1885.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudſ peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: Jehsis: Grahwel un Peterson k. bodês; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs: D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodê; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ulstin k. grahm.-bodê; Jaunjelgawâ: A. Schwabe k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann kga weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus nibli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par Widsemes tauschu skaitischanas panahkumeem.

Widsemê, Sahmu salu lihdsrehkinot, kà „Ztga f. St. u. L." sino pehz „Widsemes tauschu skaitischanas panahkumeem", skaitischanas deenâ bija pawisam 1 milj. 163 tuhkst. 493 eedsihwotaji, jeb, kareiwus atrehkinot, 1 milj. 153 tuhkst. 544 eedsihwotaji. Widsemê ween, Sahmu salu nerehkinot, bija 1 milj. 106 tuhkst. 920 eedsihwotaju, jeb, kareiwus atskaitot, 1 milj. 97 tuhkst. 360 eedsihwotaju. No wiseem eedsihwotajeem kopâ bija 563 tuhkst. 829 wihreeschi un 599 tuhkst. 664 seeweeschi, kas, prozentês aprehkinot, istaisa: 48 proz. wihreeschu un 52 proz. seeweeschu. No wiseem eedsihwotajeem kopâ nahk us pilsehtahm 262 tuhkst. 451 eedsihwotajs, un us aprinkeem 901 tuhkst. 42 eedsihwotaji.

Pehz walodas rehkinot, Widsemê (pilsehtâs un us laukeem) tika skaititi:

pee Wahzu walodas	113	tuhkst.	374
„ Kreewu „	53	„	872
„ Latweeschu „	490	„	346
„ Igaunu „	476	„	769
„ Schihdu „	21	„	524
„ zit. walodahm	5	„	614

Pee tam nahk wehl klaht 1986 skaititi, no kureem newareja issinat, kuru walodu tee mehdſ runat, un 9 skaititi, pee kureem waloda nebija peedota.

Prozentês aprehkinot, tas istaisa no wiseem eedsihwotajeem kopâ:

pee Wahzu walodas	$9^{7}/_{10}$	proz.
„ Kreewu „	$4^{6}/_{10}$	„
„ Latweeschu „	$42^{1}/_{10}$	„
„ Igaunu „	31 —	„
„ Schihdu „	$1^{9}/_{10}$	„
„ zit. walodahm	$—^{5}/_{10}$	„

Pehz tautibas rehkinot, tika skaititi (pilsehtâs un us laukeem):

pee Wahzu tautibas	91	tuhkst.	492
„ Kreewu „	54	„	802
„ Latweeschu „	497	„	132
„ Igaunu „	482	„	613
„ Juhdu „	28	„	14
„ Polu „	5	„	984
„ zit. tautibahm	3	„	197

Bes tam pee 300 skaititeem tautiba nebija nosakama, un pee 9 skaititeem ta nebija peedota.

Prozentês aprehkinot, tas istaisa:

pee Wahzu tautibas	$7^{9}/_{10}$	proz.
„ Kreewu „	$4^{7}/_{10}$	„
„ Latweeschu „	$42^{7}/_{10}$	„
„ Igaunijas „	$41^{5}/_{10}$	„
„ Juhdu „	$2^{4}/_{10}$	„
„ Polu „	$—^{5}/_{10}$	„
„ zit. tautibahm	$—^{3}/_{10}$	„

Pehz tizibas rehkinot, tika skaititi:

protest. (gandrihs wisi luterani)	948	tuhkst.	602
baptistu	—	„	926
ortodoksu jeb Kreewu pareistizigu	156	„	308
weentizigu un raskolniku . .	16	„	470
katolu	12	„	146
Mosus jeb Juhdu tizigu . .	28	„	334
zitu tizibu lozekku	—	„	139
bes tizibas peedewuma . . .	—	„	568

Prozentês aprehkinot, tas istaisa no wiseem eedsihwotajeem kopâ:

protestantu	$81^{5}/_{10}$	proz.
baptistu	$—^{1}/_{10}$	„
ortodoksu	$13^{4}/_{10}$	„
weentizigu un raskolniku . . .	1 —	„
Mosus tizigu	$2^{4}/_{10}$	„

Politikas pahrskats.

Wahzija. Preeksch kahda laika Wahzu walsts saeimai no daschadahm partijahm eesneedsa preekschlikumus par strahdneeku liktena pahrlaboschanu. Eesneegtos preekschlikumus nodewa ihpaschai kommisijai, lai ta tos sihkaki apspreestu. Kommisijai nebij eespehjams, ihsâ laikâ apspreest wisus eesneegtos preekschlikumus, tamdehl schim brihscham apspreeda tik to preekschlikumu par swehtdeenas darbu. Scho leetu pahrspreeschot, daudſ partijas, ihpaschi konserwatiwee, ultramontani un sozial-demokrati us to pastahweja, ka swehtdeenas darbs tiktu likumigi aisleegts, jo strahdneekam pehz 6 deenu gruhta darba esot wajadsiga weena deena preeksch atpuhschanahs. Bet tè scham tik dezigam preekschlikumam radahs pretineeks, no kura to nemaſ newareja sagaidit, proti pats Bismarks. Winsch garâs runâs raudsija peerahdit, ka strahdneeku eenahkumi zaur to masinaschotees. Kaut gan daudſ partijas stipri pretojahs Bismarka aplamahm domahm, peerahdidami, ka Anglijâ un Seemel-Amerikas Saweenotâs walstîs, kur swehtdeenas darbi zeeti aisleegti, strahdneeku eenehmumi nebuht ne-esot masinajuschees, bet wehl pawairojuschees. Tomehr tas neko nelihdseja; preekschlikums palika neisschkirts. Tagad daschas partijas leelifki rihkojahs, lai Bismarkam peesuhtitu daudſ luhguma rakstu, ka swehtdeenas darbi tiktu likumigi aisleegti. Kahda Wahzijas awise „Kreuzztga", peerahdidama, ka tautu nedrihkstot no Deewakalposchanas atturet, atsauzahs ihpaschi us kahdeem pascha keisara wahrdeem, kas bij teizis ka tautai wajagot winu tizibu un deewbihjibu usturet. Katrs, kas gribot buht kristigas tizibas zeenitajs, tam wajagot pret swehtdeenas darbu tik ilgi zihnitees, kamehr uswara panahkta.

Wahzu walsts-saeima tika slehgta winu peektdeen.

Belgijas kehninsch Leopolds drihsumâ nozeloschot Berlinê. Zelojuma noluhks esot, lai issazitu keisaram Wilhelmam un Bismarkam pateizibu, ka tee palihdsejuschi jauno Kongo walsti Afrikâ nodibinat.

Kà sinams, Wahzija sahkuse kolonijas dibinat ari Riht-Afrikâ, Zanzibaras tuwumâ. Tagad jaunajai koloniju sabeedribai iszehlees strihdus ar Zanzibaras sultanu. Strihds, kà rahdahs, ir zaur to iszehlees, ka daschds tureenes apgabalôs ir useeti leeli akmin-oglu krahjumi, kurus nu sultans labpraht gribetu peesawinatees, ihpaschi jaw tamdehl ween, ka Zanzibarâ lihdſ schim akminogles eeweda iſ zitahm walstim.

Franzija. Iſ Tonkinas sino, ka Kineeschu kara-pulki jaw atstahjuschi Langsonu, atdodami scho pilsehtu Franzuscheem. Kaut gan zaur to pameers ar Kinu ir eeskatams par galigi noslehgtu, tomehr Franzuschu kara pulki newarehs tik drihſ greestees mahjâ; teem wehl darihs deesgan nepatikschanu tà sanktahs „Melnahs slagas". Tà nosauzahs Kinâ juhras un upju laupitaju bandas, kas nebuht naw ar meeru, ka Kinas waldiba noslehguse ar Frantscheem pameeru. Schihs bandas gribot nemeerus pret Franzuscheem turpinat.

Kahds Franzusis isgudrojis jaunu weelu preeksch brunu kugeem, ko par koferdamu sauz. Schi weela esot isgatawota iſ tà saukteem kokus-reeksteem. Scho brunu labahs ihpaschibas pastahw eeksch ta, ka tahs ir weeglas un ja ar leelgabala lodi zaur tahm isschauj, tad nepaleek nekahda zaurruma, pa kuru waretu uhdens kugi skreet un tà to nogremdet, proti, isschautais zaurums atkal tuhlit saspeeschotees kopâ. Tulonas pilsehtâ nesen ismehginajuschi iſ koferdama taisitas brunas, kas katrâ sinâ israhdijuschahs par derigahm. Pat torpedi newarejuschi schihs koferdama brunas saplosit, kas tatschu, kà sinams, leelus brunukugus nogremdè daudſ ahtraki, neka leelgabali, kà tas bij pehdejâ Kreewu-Turku karâ redsams, kur Kreewija Donawas upê ar torpedeem nogremdeja milsigus Turku brunu kugus. Schahs jaunahs brunas warehs isteetat netik ween preeksch kara-kugeem, bet ari preeksch tirdsneezibas kugeem, zaur ko tee buhs apsargati pret nogrimschanu.

Anglija. Angli ir koti saschutuschi par to, ka Kreewu Keisars Sawu kreetnajo generali Komarowu pagodinajis ar selta sobenu, kamehr Anglu robeschkommisijas preekschneeks, Lumsdens, tizis atsaukts atpakal. Paschi Angli gan rauga eestahstit, ka Lumdens ne-esot wis no sawa amata atzelts, bet to waldiba tik tamdehl atsaukuse us Londonu, lai tas waretu dot tuwakus isskaidrojumus par tureenes atgadijumeem. Bet leeta, kà mehs jaw isgahjuschâ numurâ peeminejam, ir zitada. Ka Angli ir wispahrigi saschutuschi, tas ir koti dabigi, jo pehdejâ laikâ teem pawisam neweizahs. Kà zeen. lasitajeem atminams, tad preeksch kahdeem mehneschem Kartumas pilsehtâ, Afrikas Sudanâ, krita kreetnais Anglu generalis Gordons, kas wairak mehneschus bij it duhschigi pretim turejees mahdija kara spehkam. Angli bij par Gordona nahwi tà satrihzinati, ka tuhlit sahka us Egipti suhtit jaunu kara spehku. Jaunais kara spehks gribeja no Suakimas pilsehtas, Sarkanahs juhras peekrastê, steigtees paligâ generalam Wolselejam, un tà mahdiju pahrwaret un atreebt Gordona nahwi. Kara pulks, kas Suakimâ atradahs, gribeja taisni dotees us Berberi un tur ar Wolseleja pulkeem saweenotees. Lai weeglaki waretu kara spehku un zitas kara mantas zaur tukſnesi us Berberi suhtit, tad sahka it duhschigi dselszeku no Suakimas us Berberi buhwet, kaut gan tos mahdija generals Digma

Seedona wehstueschi iſ stahdu walsts.

(No D. Osolina.)

(Skatees Nr. 15.)

Apseedne: stobraina; seeds weenlapains (apseedne 4 stehrbelitehm), eesilâ sarkanâ krahsâ, ar stipru, patihkamu, bet galwas sahpes dodamu smarschu. Stobrinsch apklahts masahm spilwinahm, eekschpusê salsch. Seeda stehrbelites ir olweidâ ar aseem galeem. Bruhnahs pumpuru swihnas eetehrpj seedu stobrinu.

Putekku trauzini: 8 diwâs rindâs, 4 garaki un 4 stobrinâ apslehpti ihsaki. Putekku mazini selta dseltenumâ, garaki par putekku kahtineem.

Sehklotne: weena, nokrisdamâ apseednê brihwi stahwoscha.

Putekku zelinsch: koti ihss, daudſreiſ pawisam truhkst, tà ka ar resnaku galu buhdama drihgsna gandrihs us sehklotnes stahw.

Auglis: sarkana, apala, asu galu, augustâ gatawodamahs kaulaina oga, saturedama graudu ar asu galu.

Seltinajs ir giftigs. Jaw wina seedu smarscha ir kaitiga. Misa tulsnas us ahdas welk. Ogas, ihsti giftigas buhdamas, padara stipras sahpes rihklê, eekschâs, wemschanu un pat nahwi. Agraki sehklas dereja sahlehm sem ta wahrda Semina Coccognidii. Misa un saknes (Cortex Mezerei) der wehl tagad. Winas us ahdas seen, lai to kairinatu, kà dara ar sinepehm un mahrrutkeem.

Wehl reiſ tos no mums apskatitos stahdus pahrskatot, eewehrojam pee lapahm kreetnu starpibu zaur to, ka daschahm issteepjahs blakus teloschi nerwi, bes kahdahm sahnu dsihslinahm. Turklaht schihs bes kahteem buhdamas lapas pamatâ ap stumburu makstweidâ apkerahs. Tà atradahm pee galanthus Leucoium un gagea.

Ziteem stahdeem — lasdam, maspuritei, silam wisbulischam un seltinajam — dsihslas pa lapahm saru sareem isreschgijahs, tahm nekad naw lapu maksta, turpreti lapu kahts.

Tà nodalahs wisi augstakee (t. i. ar putekku trauzineem un auglenizahm buhdami) stahdi diwâs leelâs dalâs, kas weena no otras kreetni noschkirahs.

Schi starpiba ir jaw eewehrojama dihgschanâ. Katrâ sehklas graudinâ jaw atrodahs jauna stahda eesahkums, dihglis (embryo). Kad p. peem. meeschu waj pupu graudu siltâ weetâ uhdenî eeleek, tad ihsâ laikâ dihglis usdihgst.

Pupas sehkla sadalahs diwâs dalâs, kuras nosauz par sehklu schkilahm, jeb dihgla lapahm (Cotyledonen). Abas turahs kopâ weenâ saititê; schi ir sehklas dihglits. Us ahreeni tas wispirms islaisch sakniti. Schkilahm eekschpusê gut drusku eeleezees jaunais asnu pumpurinsch. Pee scha jaw war manit diwas jo smalkas asnu lapinas. Abas sehklas schkilas, sehklahm dihgstot, teek waj nu us semi stumtas, jeb paleek semê apslehptas; tas noteek pee pupas un schis pee sirna un wihkeem. Us semes usstumtas sehklu schkilas daudſreiſ paleek sakas un lapu weidâ. Kad stahds tahlak attihstahs, tad sehklu schkilas pamasam nosuhd. Stahdus ar diwahm sehklu schkilahm nosauz dikotilus (Dicotyledonen).

No apskatiteem stahdeem dihgst diwahm sehklu schkilahm: Lasds, maspurite, silais wisbulitis un seltinajs.

Ziteem stahdeem ir tik weena sehklu schkila jeb dihgla lapa, kura maksta weidâ ap stumburinu stahw un zaur ko tai zauri isaug, kamehr us apakschu wairak saknites dodahs. Tà tas ir pee sneega pukites un sneega swanina, seltstaritehm, pee sahlehm, pee labibahm u. t. t. Tahdus stahdus ar weenu sehklu schkilu nosauz monokotilus (Monocotyledonen).

Tà tad wisi stahdi ar putekku trauzineem un auglenizahm jeb seedaini waj sehklu stahdu (Phanerogamia, isschkirschanas dehl no besseedaineem jeb sporu stahdeem Cryptogamia p. peem. papardas, suhnas, kehrpji, sehnes) nodalahs diwâs schkirâs: dikotili un monokotili. Pee pirmajeem ari tos stahdus peeskaita, kam ir wairak kà diwas sehklu schkilas, p. peem. skuju kokus.

Monokotileem daudſreiſ semê ir sihpoli, jeb stipri saknu puduri. Stumburs ir apaksch jeb trihskantigs, lapas garas un schauras, pamatâ maksta weidâ ar blakus tekoscheem nerweem. Apseednes lapinas ir gandrihs arweenu waj nu 3, 6 jeb 9. Bikerits un kronits naw skaidri noschkirts. Augli ir waj nu weenkahrschs grauds jeb poła ar trim apzirknischeem.

Dikotileem ir sakne wairak rahzena jeb guma weidâ, daudſreiſ ari rutka sakne, jeb sakne pastahw no kuschkainahm bahrkstim. Stumburs apaksch jeb tschetrkantigs, lapas wairak platas ar dsihslu tihklu, nekad pamatâ maksta weidâ, daudſreiſ ar kahtu. Seedu lapas ir wairak 5, daschreiſ ari 4, 8 jeb 10. Bikerits un kronits pa leelakai dalai skaidri noschkirami.

IX.

Lihdſ schim usmeklejam lapu meschu pirmos stahdus, kuri sludinaja, ka seedonis wairs wisai tahlu naw. Tagad nostaigasim us tihrumu, waj tur ari neatrasees seedona wehstueschi, ko waresim apskatit. Us tureeni noeedami, bes kahdahm leelahm puhlehm atradisim trijadus stahdus, ar maseem balteem seedineem un pamatâ stahwoschahm lapahm, kuras pee semes rinka weidâ isplatijuschahs, tà sauktâ rinkitî stahw. Schee trihs stahdi wisweeglaki isschkirami no winu augleem. Ja schee wairak masai sirdij lihdsinajahs, tad tas stahdinsch ir pliktinsch (skatees Nr. 10), ja wini ir gari, teewi un gandrihs adatu weidâ, tad tas ir Tahla plehtinsch (skatees Nr. 11), ja tee eegareni olas apakumâ, ihsti saspeesti, tad muhsu preekschâ ir dseguses sahle (Erophila vulgaris De Candolle, Draba verna L), kuru wispirms apskatisim. No abahm diwahm wina ari zaur to isschkirahs, ka winas kronischa lapas ir ar diweem eeschkehlumeem.

Saknes ir sihkas, bahrkstainas, weengadigas, t. i. stahdinsch, tik weenu wasaru dsihwojis, pilnigi nobeidsahs.

Lapas stahw wisas pamatâ, tas ir: winas ir saknu lapas (folia radicalia), ihsteni sakot pamata lapas, jo lapas nekad no saknes paschas tuhlin nepazelahs, bet no kahta. Lapas us semes stahw rosetes weidâ (rosulata). Winas ir eegarenas, drusku sobainas un ar kuschkainahm spalwinahm apklahtas, t. i. weetu weetahm izzelahs no weena pascha punkta daudſ spalwinu.

Iſ lapu rosetes pazelahs wairak stumburinu, ko schè par kahteem sauz. Wini ir bes lapahm,

stipri pee darba laweja. Pehz jaunakahm sinahm Anglija tagad esot kara spehkam tiklab if Sudanas kà ari if Suakimas pawehlejuse nahkt mahjâ, jo saldati newarot pa wasaras laiku tureenes gaisu isturet. Kara pulkôs iszehluschahs daschadas slimibas, kas daudſ upuru prasot. Tà tad Anglijai wisa Sudanas leeta makſajuse loti leelu summu un daudſ dſihwibu, bet par to naw itin neka panahkuse! Pat jaunais dſelſszelſch tagad paleek beſ kahda noluhka, jo war ſazit, ka tas ir beſ eesahkuma un gala.

Tapat leelais troksnis, ko Anglija pehdejâ laikâ sazehla pret Kreewiju, tai ir beigâs leelu leelahs nepatikschanas darijis, jo Anglija ir peespeesta, gandrihſ wisus Kreewijas prasijumus peenemt. Anglu gods un slawa zaur to stipri suhd, tamdehk ari Angli pehdejâ laikâ sahka usbrukt ministru preekschneekam Gladstonam, ka tas padaudſ israhdot bailibu pret Kreewiju; bet Gladstons ir prahtigs wihrs, kas it labi eeredſ, ka labaki ir, ja peekahpjahs. Nebij jaw tahlu wairs, tad gribeja Gladstona ministeriju peespeest atkahptees, tomehr radahs atkal ruhpes, kur lai tahdu wihru atrastu, kas buhtu tik isweizigs, if tagadejahm leelahm jukahm iskultees ahrâ. Tà tad palika wiſs pa wezam.

Ka Gladstons paleek sawâ amatâ, par to tik war preezatees, jo tas, sapratigs wihrs buhdams, sinahs Afganistanes robeschu strihdus leetâ ar Kreewiju it draudſigi islihgt.

Eekschſemes ſinas.

Widſemes gubernators, geheimrahts J. Schewitſchs, kà „Wald. Westn." sino, scho pirmdeen, 6. majâ, eezelts par senatoru. Schewitsch kgs sabija Rigâ par Widſemes gubernatoru tikai 2½ gada. — 1. majâ sch. g. Schewitsch kungs aisbrauza uſ sawahm muischahm Minskas gubernâ.

Kurtu stanzijâ pa wasaras laiku, no 10. maja sahkot, ir atkal, tapat kà pagahjuschôs gadôs, eetaisits pasta kantoris, kas paliks darbâ lihdſ 10. septembrim.

Iſ Ikſchkiles „L. A." raksta: Pagahjuschà gada nowembra mehnescha beigâs I. Rigas draudſes-teesa atzehla no amata pagasta wezako Kahrklinu un skrihweri Mikelsonu, pirmajam pahrmesdama, ka tas gandrihſ 1000 rbl. pagasta naudas isputinajis un otram, ka tas ilgu laiku ar sareschgeteem rehkineem pratis scho truhkumu slehpt, un talab esot peerahdijees sawâ amatâ par nepraschu. Atzeltee schehlojahs pee Rigas-Walmeeras aprinka-teesas, kura nu leetu marta mehnescha sahkumâ galigi isspreeduse, un atraduse, ka nekahda truhkuma naw, turklaht paweheledama, abus atzeltos atkal amatôs eewest, kas ari notizis. Bet pehz maſ deenahm ta uſ sawas agrakahs ismekleschanas pamata skrihweri no amata atzehluse, tam pahrmesdama, ka tas tomehr nepraſcha sawâ amatâ. Skrihweris tagad ir greesees ar pahrsuhdſibu pee gubernatora kga. Redſesim, kà leeta beigsees. — Lai buhtu zeen. lasitajeem preeksch leetas apspreeschanas skaidrakas sinas, tad gribu scheit aprakstit abu wihru stahwokkus. — Pirmais ir schejeenes mahju ihpaschneeks, 16 gadus pastahwigs walsts amata wihrs (9 gadus pagasta wezakais), un 12 gadus pagasta konwentes aisstahws; winsch ir pagodinats ar 2 sudraba medaleem, ir pasihstams scheit un tahlu, pee semeem un augsteem, par uszihtigu un godigu wihru un ir ari schejeenes sawstarpigahs uguns beedribas kaseeris. Skrihweris Mikelsons ir tapat mahju ihpaschneeks, ir Kreewu aprinka-skolas kursu slaweni beidsis, mahziees pee toreisejà slawenà skrihwera, walda pastahwigi 11 g. skrihwera amatu, ir schejeenes pagasta teesas pirmais peesehdetajs, uguns beedribas preekschneeks un ir pagodinats ar sudraba medali par tik 5 gadu deeneschanu, kur pehz likuma tikai pehz 12 gadeem pehz tahda war luhgt, un beidſot — pasihstams par tahdu paschu wihru, kà pirmais. — Jo modigaki isskatahs tas, ka draudſes-teesa skrihweri tik no pagasta waldes atstahdinajuse, turklaht atstahdama to par Ikschkiles pagasta teesas un mahzitaja pagasta waldes skrihweri. Tè nu buhs zeen. lasitajeem redſams, ka leeta pawisam mihklaina israhdahs. — Jauneewehletee amata wihri jaw ir apstiprinati un pagasta preekschneeki amatôs eewesti, — bet pagasta wezakais tas pats wehl eet. — 15. apr. sibins eespehra schejeenes Schkiparu mahju rentneeka rijâ, kura nodega lihdſ pamatam; tapat ari sadega wairak leetu, tà ka skahde sneedſahs lihdſ 500 rbl.

No Paltemales „B. W." sino, ka tur traks suns usklihdis un Lejenôs weenu gowi sarehjis un ganam, 12 gadus wezam sehnam, abas rokas sakodis. Zaurkaklôs eewainojis kahdu 8 gadus wezu behrnu. Kà dſirdams, schis pats suns ari Spahreneeschôs sakodis diwi zilwekus un Nitaurê weenu behrnu.

Iſ Dſehrbenes „B." sino: Dſehrbenes draudſes-skola, teek scho pawasar beeschi un gruhti peemekleta. Sihkumus ne-eewehrojot, peeminesim: wahjibas skolotaju familijâ, — masalas starp skoleneem, — plawu pluhdinoscha un slazinoscha dambja jeb lemeka isueschanu, — pehrkona nosperto gowi zaur skursteni stallî, — ugunsgrehku 20. aprila pehzpusdeenâ. Pehdejo apskatisim tuwak; jo tè war daschu ko eewehrot un mahzitees. Wiſs skolas nams ir muhra; winam bij trejads jumts: daktinu, schindeku un salmu. Schis pehdejais bija un palika skoleeschu neschehligakais beedeklis, jo sem wina un winam blakus esoschâ schindeku jumta atradahs wisas skolneekeem wajadſigahs telpas. Wisu scho diwtahschigo telpu kurinamo weetu duhmus sanehma un wadija weens weenigs skursstenis, kura sehdeklis atradahs salmu jumtâ. Skolenu un weena skolotaja gulamàs istabas atradahs atradahs otrâ tahschâ, taisni sem bihstamà jumta un skursstena. Seenas bija, malkas taupischanas dehk stipri „reeretas" un slauzischana ustizeta pilsehtas skursstenslautscham, kursch preeksch skolas wajadſibahm paretu nahza un, meistars buhdams, nekahwahs neka eestahstit. Zaur wisu scho nu isskaidrojahs skoleeschu alaschigahs bailes, kuras beſ leeleem darbeem un upureem newareja tikt pilnigi nowehrstas; jo wiſs nams bij pawisam nepraktiski eedalits un eerihkots, kà jaw tas gandrihſ pee wisahm wezakahm skolahm redſams.

Draudoschahs breesmas minetâ deenâ neschehligi peepildijahs: skursstenis bija aisdedſees un no ta salmu jumts. Laiks bija auksts un wehtrains un maſ azumirkliôs stahweja ari lopu baribas schkuhnis un rijas pilnâs leesmâs, kaut gan ehkas bija zita no zitas kreetni atstastu. Skoleni, kà jaw pa laikam sestdeenas pehzpusdeenâ, bija jaw sen mahjâs; wisas winu mantas atradahs augschejâs istabâs un maſ azumirkliôs tika no leesmahm aprihtas. Sem daktinu jumta atronamais ehrbega gals tika gan stipri apskahdets, bet tak glahbts; ari schè usglabatahs mantas, kaut gan stipri sabojatas un daschas pat isgaisuschas, tak tomehr pa leelakai daļai glahbtas, kurpretim wiſs tas, kas atradahs schkuhnî, rijâs un pee tahm, kà ahbolinsch, seens, salmi, pelawas, malka, torfs, daschadi rijas, mahjas un lauku rihki un eerotschi un pat daschi puhri labibas un kartupeļu — sadega, pee kam ari weens nabaga graudeneezinsch sahpigu skahdi zeesch. — Ehkas bija wisas apdroschinatas. — Nelaimê mahzamees pasiht sawus pateesus labdarus, draugus un labwehletajus, un tahdu, paldees Deewam, netruhkst ari starp schejeenes augsteem un semeem, bagateem un nabageem. Gods un dſiki sajusta pateiziba Teem!

Schis nelaimes notikums atkal par jaunu sludina:

1) Salmu jumts — breesmigs un dahrgs jumts!

2) Kehki, peeleekamo, ehdamas un gulamas istabas apakschâ, — klases augschâ!

3) Derigus koridorus jeb gangus, lai naw wisas istabas zaurejamahs istabas!

4) Seenas, malkas taupischanas dehk, neisalot gareem nepee-ejameem „reereem"!

5) Skursstenu slauzischanu ustizet kahdam tuwumâ dſihwojoscham kreetnam leetas pratejam muhrneekam!

Naw jaschaubahs, ka tagadejee Dſehrbenes draudſes preekschneeki un aisstahwi wisu pa eespehjai eewehros.

No Ehrgleem un apkahrtnes. Naktî no 16. uſ 17. aprili scho apgabalu apzeemoja breesmigs leetus, pawadits no krusas un pehrkona ruhzeeneem. Leetus bij tik leels, ka pahra minutês wisa seme bij apklahta no beesas uhdens kahrtas, kas wiswairak bij skahdigs rudſeem un rudſu laukeem, kuri pakalnês palika kà aisgrahwoti. Krusa bij weetahm sirnu, weetahm pupu leelumâ, kura pee loti maja wehja krita uſ semi. (B.)

No Gaujenes, „L. A." raksta: Gaujenes kirspehle, kas lihdſ schim sawas weenkahrscha wehstules sanehma if Didrikilas, un naudas wehstules un zitus suhtijumus turpreti if Walkas, 1. majâ sch. g. peeweenosees Aumeisteres krona pasta kantorim, kas pehrn nowembrî tika atklahts. — Labums mums Gaujeneescheem schaî sinâ ir tahds, ka nu turpmak pehz naudas wehstulehm un ziteem wehrtigeem suhtijumeem nebuhs wairs jabrauz 40 werstu tahlsch zelsch, bet to waresim isdarit, nomehrodami tikai 10 werstu. — Aumeisterê ari drihsumâ eerihkoschot telegrafa stanziju.

No Zeswaines „L. A." raksta: 20. aprila rihtâ nodega Zeswaines Bebru gruntneekam Gaigalam mahjas: ehrbegis, rija, stalli un klehts. Atlika tikai maises zeptuwe (jo Gaigala kgs ir maisneeks), weza maises klehts un pirts. Uguns zehluſees no skursstena. Atbrauza gan dſehseji no Dſelsawas un wehlak ari Zeswaines ugunsdſehseji, — bet bija par wehlu; nekas wairs nebija glahbjams. — Sadega daudſ mantibas.

Trikates mahzitajs, H. v. Keussleera kgs, aiseeschot uſ Gulbeni par mahzitaju, sawa wezakà brahla weetâ.

No Taurupes „B." sino: Lai gan schinîs laikôs prahta gaisma un gara attihstiba wairot wairojahs un isplehschahs, tomehr wezà tumsiba un mahnu tiziba wehl daschâ weetâ parahdahs sawâ wezâ spehkâ un weidâ. Tà ari Taurupes Lemeschôs tas notizis scha gada preekschpehdejâ marta nedelâ. Kahdâ rihtâ minetàs mahjas laudis atraduschi akâ noslihkuschu saki, par ko loti stipri isbihjuschees, jo nu aka esot „peeburta," kadehk leela nelaime peemekleschot wisu mahju. Lai scho nelaimi nowehrstu, tad tuhlin weenbalsigi nospreeduschi „noslihkuscho saki" sadedſinat uſ leelzeļa „krustzeleem," ko ari tuhlin isdarijuschi. Kamehr ziti dedſinajuschi „saki," tamehr kahda seeweete steigusees „stahwet sem basnizas swaneem," lai wiſa nelaime usbruktu pascham burwim. Saprotams, ka sakis lehkdams pats bij eelehzis akâ, kura naw bijusi ne peenahzigi taisita, ne ari kahrtigi apkopta. Tahdas akas, kuras teescham war nosaukt par „semes zaurumeem," war redſet beeschi uſ laukeem.

Kurſemes jaunais wizegubernators, kambarkungs Manschos, 29. aprili usnehmis sawas amata darischanas.

Kurſemes gubernas walde islaiduse sinojumu par to, kà katrai peenahkoschai eestahdei jaisturahs, lai waretu nowehrst koleras sehrgu, siltam laikam tuwojotees.

Senakais Kurſemes gubernators (1858—1868), senators geheimrahts Jwans v. Brewern, 29. aprilî nomiris Peterburgâ.

Jelgawa. Schihdu tirgotajs H. nesen bij peenehmis kahdu jaunu Schihdeeti if Leischeem par deenestneezi. Kamehr pats 27. aprilî bijis sinagogâ, tikmehr jaunà deenestneeze sapakajuse wisas dahrgakahs selta un sudraba leetas un tad aisbehguse. Polizija to nokehra 24. werstê no Jelgawas, uſ Rigas schosejas, lihdſ ar trim zitahm Schihdeetehm un sagtahm leetahm. Jsmeklejot israhdijahs, ka kahda weza Schihdeete bij atnahkuse uſ Jelgawu ar 3 jaunahm, 15 un 16 gadus wezahm Schihdeetehm, kurahm bija ja-eestahjahs bagatôs namôs deenastâ un tad kungi ja-apsog. Tà weena jaw bij sawu usdewumu ispildijuse, bet tahs zitas newarejuschas wehl deenestu atrast. Schihdeetes apzeetinaja.

Dobeles apgabals. 16. aprilî bij loti karsts laiks, kahds tik ween wasaras widû ronahs. Pehz tam bija loti bahrgs pehrkons un leetus ar krusu; zitâs weetâs krusa bira baloschu olu leelumâ. Pus werstes attahlaku atkal nebij ne grauda; tè weetahm stiprs leetus, kà uhdens pluhdi, tè pa pahri wersti ne piles! Minetâ naktî bija daudſ weetâs ugunsgrehki redſami.

J. S.

No Dſchuhkstes. Dſchuhkstes krodſineekam Wesel kgm 20. aprila naktî no stedeles issaga sirgu, 120 rbl. wehrtibâ. Tà nu redſams, ka sagteem laimejahs arweenu wehl sawus tumſibas darbus jo projam turpinat, beſ ka tos peenahktu un teesahm nodotu. Jehkabs.

Dſchuhkstes puse. Sarmu meschſarga mahjâ eenahk 2 sahgeri darbu lihgt, dehkus sahget, un ari salihgst un sahgè. Pahris deenas strahdadami, jaunakais, kas par Spraudinu sauzees, uſ reiſ eemihlè mineto mahju kalponi, jaunu meitu un peedahwajahs tai par bruhtganu, ar ko meita bija pilnâ meerâ. Tika norunats, uſ nahkamu sestdeenu pee basnizkunga braukt rahditees, lai ussauz. Tadehk nu meita winam ari pilnigi ustizejahs. Bet nahkamâ sestdeenâ bija bruhtgans Spraudinsch projam aisspraudees, ka ne pehdas nedabuja sinat, kur palizis, turklaht wehl no meitas bij kahdas leetas lihdſ panehmis.

Kà dſirdams, tad minetais bruhtgans Spraudinsch esot apprezejees un tam jaw kahdi 3

---

teewini, wahrigi un eeapali. Augschgalâ sadalahs kekara weidâ wairak kahtôs, kuram katram saws seeds galâ.

Bikerischam ir 4 noschkirtas lapinas. Schahs ir eegareenas, drukku spalwainas un malâs silganâ krahsâ.

Seedu kronits ir tapat tschetrlapains. Kronischa lapinas pamatâ schaurakas, lihdſ widum eeschkeltas, diwreiſ garakas par bikerischa lapinahm.

Puteklu trauzini deesgan gruhti noschkirami, zaur to, ka pukite tik maſa. Wini ir seschi, 4 garaki un 2 ihsaki.

Augleniza pastahw no weenas sehklotnes, weena putekku zelina un eeapalas drihgsnas.

Auglis ir eegareni olweidigs un saspeests. Ap malu ir wihlite. Schi pahrsprahgst puschu, kad auglis ir nogatawojees. Auglis sadalahs wahzinôs (valvae), starp kureem eeraugama starpseena un schahs malâs nu ir eeraugamas sehklas, ihsôs pawedeeninôs peestiprinatas.

Tahdu garenu augli, diweem apzirknischeem, diweem wahzineem ar starpseenu widû, uſ kuras sehklas paleek, kad wahzini nowahschahs, nosauz par pahkstinu (silicula), kad tà kà schè winas garums naw tschetrreiſ par platumu garaks. Kad pahkstina turpreti ir gara un schaura, kà pee Tahla plehtina, tad to nosauz par pahkstu (siligua). Mehs esam eeraduschi sirna augli par pahkstu saukt, bet scho wahrdu tik peeleek tahdeem augleem, kam starpseena widû. Atschkirschanas dehk nosauz sirna augli par sirnotni.

Sehkla ir olweidâ un nogatawojusehs bruhna.

Dſeguses sahles seedu laiks pastahw no agra pawasara lihdſ maja mehnescham. (Turpmak wehl.)

Koleras eepoteschana.

Jr jaw wairak kà pussimts gadu pagahjuschi, ka schi breesmigà sehrga sahka Eiropâ parahditees, sewim loti daudſ upuru prasidama. Jhstà koleras sehrgas dſimtene ir Austrum-Indija. No tureenes ap 17. gadu simtena widu atnahza pirmahs sinas par schihs breesmigahs sehrgas iszelschanos. Pirmo reisi Eiropâ schi sehrga parahdijahs 1822. gadâ. Pirmâ laikâ ar scho sehrgu mira loti daudſ, bet pehdejôs gadôs ir eewehrots, ka ta Eiropâ top arweenu wahjaka, nespehzigaka. No eesahkuma to gan sinaja, ka schi sehrga ir loti lipiga, bet no ka ta ihsti zelahs, to newareja neweens pateikt. Tikai jaunakajâ laikâ ir ispehtits, ka ta zelahs if loti masahm sehnitehm, kuras tik ar stipru pawairoschanas glahsi war manit. Tiklihdſ nu zilweks tahdu gaisu ee-elpo, kur no scho sehnischu dihgleem gaisâ atrodahs, tad tahs, zilweka meesâs tikuschas, sahk loti ahtri augt. Pehzak tahs samaità ari asinis, tà ka zilweks war ihsâ laikâ beigtees. Uſ schahdahm sehnitehm pehz jaunako laiku pehtijumeem dibinajahs wisas muhsu lipigahs slimibas, kà bakas, tisus u. t. pr.

Spanijas laikraksti sino, ka dakteris Ferans, kas tagad nodarbojahs ar koleras sehrgas ispehtijumeem Walenzijâ, kur, kà jaw sinots, schi sehrga schogad jaw kahdus upurus prasijuse, esot panahzis, ka pret kolerु warot tapat kà pret bakahm apsargatees zaur slimibas eepoteschanu. Pehrnajâ gadâ Ferans atradahs Tulonâ un Marselê, kur, kà sinams, schi sehrga stipri plosijahs. Schè winsch kopâ ar Wahzu, Frantschu un Italeeschu daktereem it nopeetni nodarbojahs ar koleras sehrgas ispehtijumeem, ihpaschi ar teem no Wahzu daktera Kocha wispirms atrasteem, tà sauzameem komma-baziteem. Proti dakteris Kochs, ilgaku laiku koleras sehrgas dſimtenê, Indijâ, usturedamees, bija ar wairoschanas glahsi usgahjis, ka ar scho sehrgu nomiruschôs zilwekôs neisskaitamâ daudſumâ atradahs eegareenas strihpinas, kas kà kommà isskatahs. Dakteris Kochs apgalwoja, ka schahs strihpinas jeb kommàbaziti esot koleras sehrgas dihglischi jeb sehnites, kas slimibu sazelot. — Spanijâ no Franzijas pahrnahzis, dakteris Ferans wehl it nopeetni nodarbojahs ar scho daktera Kocha komma-baziku tahlakeem ispehtijumeem. Winsch atrada, ka schee no daktera Kocha atrastee koleras dihglischi nespehj wis sazelt koleras sehrgu, jo tee ne-esot koleras dihgli, bet esot if ihstajeem dihgleem tahlak isaugušchi un sawâ jaunajâ formâ jaw pasaudejuschi sehrgas iszelschanas spehku. Dakterim Feranam esot isdewees, daktera Kocha wispirms useetos komma-bazikus tahlaki audſinajot kahdâ kimiskâ schkidrumâ (kas lihdſinajotees lopu schultei un zilweka kunga sulai) atkal panahkt pirmajos prastos dihgkus, kas esot sehrgas ihstee zehloni. Ar scheem jaunajeem dihgleem dakters Ferans mehginaja isdarit poteschanu.

Wispirms winsch poteschanu isdarija pee kustoneem. Poletee kustoni tuhlit saslima ar koleras slimibas sihmehm un pa leelakai daļai drihſ beidſahs. Pehzak to eepoteja ari zilwekeem, kuri tapat saslima, kà kad koleras sehrga peelipuse, bet beſ kahdahm breesmahm. Dakteris Ferans poteschanu isdarija abu roku stilbôs. Pehz 2 jeb 3 stundahm potejuma weeta sahk sahpet un apsarkst, slimneekam nahkahs gruhti, roku pazelt, tas sajuht sawadas sahpes. Pehz 4 jeb 5 stundahm eerodahs drudſis, pulksten schi skreen aumalahm, meesas karstums sneedſahs lihdſ 40 gradeem. Slimneeks tagad juhtahs loti noguris, tam ir nelabi ap duhschu, ehstgriba suhd, winsch beeschi wemj, wehders eet zauri, krampji to rausta un newar nemaſ gulet. Pehz 24 stundahm slimibas sihmes sahk masinatees un pehz 48 stundahm jeb diwahm deenahm tas atkal isweselojahs. Ja tahdam peeangušcham zilwekam jeb behrnam, kam jaw reiſ kolera bijuse eepoteta, atkal otreiſ scho sehrgu eepotè, tad tas teem wairs neko neskahdè. No zilwekeem neweenu reisi neweens nenomira. Dakteris Ferans ari pats sew un ziteem daktereem koleras sehrgu eepotejis. Ja minetà sina apstiprinajahs, tad uſ preekschu mums wairs nebuhs no schihs breesmigahs sehrgas tik daudſ jabaidahs, bet katrs warehs pret to apdroschinatees zaur poteschanu, tà kà tagad pret bakahm. —ls.

Kà kartupeļus war garschigus padarit.

Daudſreiſ kartupeli pret pawasaru peenem nelahga garschu. Schahdus kartupeļus war padarit atkal it garschigus, ja tos nomisotus wismasakais 24 stundas tihrâ, aukstâ uhdenî ismehrzè un tad tos atkal zitâ uhdenî iswahra. —ls.

behrni. — Atkal peerahdijums, ka jauneklehm jabuht loti usmanigahm, pirms tahs kahdam nepasihstamam sawu ustizibu dahwà. S.

No Spirgus. Spirgus Leba saimneekam preeksch kahda laika issaga is stalla 3 sirgus, kumeku un dehku ratus ar wisu aisjuhgu. Pehdu dsihschana pehz sagkeem palika bes sekmes. Skahdi rehkina lihds 450 rbl. J. S.

Kuldigà scha gada rudenî Kursemes ekonomiskà un Kuldigas semkopibas beedribas isrihkos semkopibas isstahdi. Walstsdomenu ministra atkauja us tam jaw dabuta.

No Schaimes (Leischds), „L. A." raksta: 25. martâ, otrâ Leeldeenâ, notika jaw sen perinajusehs sadurschanahs starp scheejeenes nabagakeem un bagatakeem Schihdineem, — un tik weenigi rabina dehl. Leeta ir schahda: Isgahjuschâ rudenî tapa Schihdu skola (sinagoga) pahrtaisita. Preeksch sinagogas islaboschanas bagatee Schihdi bija wairak naudas dewuschi, neka nabagakee, un par to tee ari bij leelakas teesibas Deewa namâ sew eeguwuschi, kuras rabinis bija atwehlejis. Kad nu schis nomira, tad bagatee Schihdi iswehleja zitu. Ar to nabagakee nobija meerâ un eezehla sew atkal zitu rabini, pirmajam ne-esot mahjâs. Bagatee nu notureja sawas Deewakalposchanas kahdâ priwat-namâ, eekams nabagako Schihdinu leelakà dala sapulzejahs ihstenajâ sinagogà. Pehdigajeem nahzahs sawu rabini weeneem pascheem geuhti usturet, un tamdehl bija ispaudusees schahda wehsts, ka priwat-dsihwokli apgraisits behrns pehz wezeem likumeem saraustams un wina wezaki ar akmeneem nomehtajami. Kad nu augschâ minetâ deenâ kahdu wezaku behrns no bagato Schihdu partijas bija winu ihretâ priwat-namâ tizis apgraisits, tad nabagakee Schihdini usbruka behrna wezaku namam, issita logus ar akmeneem, un lausahs un plosijahs warmahzigi. Wajadseja polizijai eemaisitees pulkâ; bet schi nepaspehja neko isdarit. Wehlak atbrauza pristaws un asesors. Tagad schi leeta ismekleschanâ. Tizibas leetas, kà domajams, isspreedihs preeksch tam iswehleti rabini, kuri daritu labi, ja tagad Schaimê buhdamos abus rabinus atzeltu un Schihdineem no sewis eezeltu weenu paschu rabini, kas mahzetu un sinatu abas partijas saweenot, ka lai Schihdini atkal weenprahtigi pehz saweem tizibas likumeem Deewam kalpotu.

No Linkowezes, Poneweschas apr., Kaunas gub., mums raksta: Kad Leischus jeb Polus (wismasak Kaunas gub. apdsihwotajus) tikai ihsu brihdi apskata un noluhko, tad jadomà, ka tee ir tik deewbihjigi un tikli, ka newar ne masako grehka darbu isdarit — to wisu israhda stingrà religijas (tizibas) likumu ispildischana. Bet kad ilgaku laiku starp wineem dsihwo, tad domas japahrgrosa. Latweeschi ari ir tschakli basnizas apmekletaji un to dara pehz sirds dsihschanas, mekledami tai eepreezinaschanu zaur Deewa wahrdeem, tomehr ar schejeenes laudim tee newar mehrotees. Swehtdeenâs, tad zeli lust un mudsch no basnizeneem, weenalga, waj lihst, waj sneeg, waj putina. Tas nu buhtu ari pareisi un leezinatu Leischeem par godu, bet janoschehlo, ka wini to wis nedara no sirds dsihti, slahpdami pehz Deewa wahrdeem, bet tikai — eeraduma pehz. Jaw no behrnibas wini teek peeradinati pee tam, un peeaudsis Leitis nekad neaismirst swehtdeenas peenahkumu ispildit — bet nemas neapdomadams, kadehl tas jadara. Bet lai nu paleek tizibas leetas, kuras tikai tadehl peemineju, lai labak noskahrstu starpibu starp tahm un pasauligeem darbeem.

Tik daudz un tik beeschi gan laikam nekur ziwilisetâ pasaulê nenoteek sahdsibas, waras darbi un — deemschehl ari slepkawibas, kà tè Kaunas gubernâ. Naktî, jeb tikai nowakarâ, ar kahdeem rubteem keschâ jaw nedrihkst weens pats pa zeku eet, gadahs, ka kahds tos ir pamanijis un tad teezi bes schehlastibas nonahwets un tad noslihzinats. Dihwaini ir, ka katris slepkawu upuris teek katru reisi pehz nosischanas waj noschnaugschanas upes klusajam dsikumam upurets, kur tad lihkis usturahs, kamehr labdarigee wilni to waj nu atkal us augschu pazel waj pee malas isskalo.

Neilgi atpakal jaw par tahdu gadijeenu wehstiju, un nu atkal tahdi ir wairak notikuschi, no kureem diwus peemineschu.

Sneegam un ledum beidsotees, marta mehnesî, pee Krakinowas meesting upê pee kahda kruhma tika eewehrots drahnas gabals, kuru is uhdens iswelkot atsina par maisu, kas augschgalâ saseets. To atraisot, tanî atrada seeweetes lihki, kas jaw laikam ilgi bija uhdenî gulejis, jo bija sahzis puht, un ari maifs bija kreetni sapuwis. Pehz zihtigas mekleschanas tika usdabuts noseedsneeks un ari upura dsihwes weeta (us maisa bij maisa ihpaschneeka wahrds ussihmets, pehz ka ari sahka pehdas dsiht), bet slepkawa, to laikam paredsedams, bija aisschuhpojees us zitu pasaules dalu, us Ameriku, un tà isbehga pelnitam sodam.

23. aprilî ir Krakinowâ leels tirgus, kurâ war dabut sirgus un zitas wajadsibas pirkt. Us tirgu nu ari atnahzis kahds saimneeka dehls, ar 100 rbl. keschâ, gribedams sirgu pirkt, bet nesinamu eemeslu dehl to naw nopirzis. Jauneklis no tirgus deenas palika pasudis, neweens to wairs nekur nebija redsejis, kamehr nu, pehz 2 nedelahm, to atrada upê, netahl no meestina, stahwus stahwam, tikai ar galwu is uhdens. Iswelkot atrada, ka papreeksch ir galwa sadausita un tad slihzinats. Wainigos meklè, bet lihds schim wehl naw usdabuti. Pehz zitu teizeeneem, tad nelaimigajam ne-esot wairak naudas klaht bijis, kà 30 kap. Ja nu tas tà buhtu, tad neeka 30 kap. dehl jauns zilweks buhtu nonahwets. — Ai, nauda, nauda, zik noseegumu tu us sewim neusnem un tomehr teezi tureta par zilweku aplaimotaju! — Ne, tu esi zilweku nelaime un kahrdinataja.

1. majâ gadijahs redset sawadu gahjeenu. Isdsirdis dseedaschanu us zeka, gahju luhkotees, ko tur apdseed un mu eeraudsiju sawadu prozesiju (gahjeenu): kauschu bars, wihri un seewas, tahdi kà no darba atstahjuschi, zits basahm kahjahm, kreklôs, zits wihsês un nokankarotâ kaschokâ, kahds nu katris us tihruma bij gadijees — dewahs dseedadami pa zeku us preekschu. Nonahkuschi pee zeka malâ atrodoschà krusta, wisi to apstahja un ap to warbuht pilnu stundu dseedaja, pehz kam wisi atkal, tapat kà pirmak atnahkuschi, dewahs pee darba. Wisu to deenu wareja ari atstahstâs weetâs to paschu dsirdet, jo tahs trihs deenas preeksch debessbraukschanas deenas pee katokeem teek nosauktas par krusta deenahm, kurâs apaksch krusteem esot jadseed. Abâs pirmejâs neteek, jeb ari loti mas tas teek isdarits, kamehr treschà teek eeskatita par galwenako. Jauks eeradums gan tas ir, kad tikai netiktu pawisam tik eeraduma pehz isdarits!

Wehl kahds wahrds jasaka par Leischu dseedaschanu. „Balsî" kahds Swaigschnu Andscha ks rakstija, ka Leischi esot „leeli dseedataji," kas ir 4-balsigu dseedaschanu kopjot. Tomehr no Leischeem to wis schim brihscham newar sazit. Newar gan ari noleegt, ka Leischi nedseedatu, nè, Leischeem, kà katrai tautai, ir daudz un daschadas dseesmas, kuras wini ari labpraht dseed, bet sinams tahs ir neisglihtotas, bes kahdas harmonijas. Warbuht pehz laikeem war ari Leischi eeguht „leelu dseedataju" wahrdu, bet tagadnê wehl wini wis tahdi naw. — Tschetrbalsigi tikai skolâs, jeb ari zitur sem wadibas war dseedat — kà lai Leischi to war, kad nenepasihst neweenu noti, nedz ari war kahdu dseedataju wadoni usrahdit!

Seemas sehja schogad labi isstahwejusi, un ar silto laiku, kahds jaw pastahw no pus marta, ir labi sasehlusi; ari wasarajs aug un sako, katru deenu no smalka leetutina slazinats. Pehz tagadeja noskata jazer us labu pkauju, un lai ari Deews dod, ka ta isdotos — jo tikai lauku raschojumi ir schejeneeschu wiss eenahkums — zitas peknas loti mas. Pengerotu Jahnis.

Igaunija. No Martnas „Olewikam" raksta, ka tur dibinajotees kahda jauna tizibas schkira jeb sekte, kura nosauzotees par „darwas tizibas beedribu." Nosaukums zelotees no tam, ka sektes peederigee darwâ kristotees un stipri tizot, ka wini reis ar darwu dsihwi tapschot usnemti debesîs.

Lihwu tautas atlikumam, kuru skaita wehl kahdas 3000 dwehseles, kà „Eesti Postimees" raksta, pascham sawâ walodâ ne-esot grahmatu. Lihwi protot Latweeschu un Igaunu walodas un lasot scho tautu grahmatas. Wini peederot pee Lutera tizibas, bet tagad leelâ skaitâ sahkot pahreet pareistizibâ.

Somija. Helsinforses uniwersitetes dahrgos krahjumus, ja karsch gaditos, bijis nodomats nowest diwâs tuwakâs muischâs, kur tos usglabat ugunsdroschôs namôs un welwês. Tapat ari Somijas un beedribas bankas peeprasijuschas sawahm saru-bankahm Tamerforsâ, lai sinojot, waj tureenes katu welwes buhtu deesgan droschas, lai kara gadijumâ tur waretu wirskantora wehrtspapiwus usglabat.

Arensburga. Weetigais „Anzeigers" sino, ka aiswinu nedeku Kreewu kara twaikoni, ar augstakeem kara kungeem, apmeklejuschi leelo Sundu, Soilu un Sworbes krastu. Kà dsirdams, esot nodomats isdarit daschus apzeetinajumus.

Peterburga. „Wald. Wehstnesis" nes Wisaugstaki laistu rakstu generalam Komarowam, kurâ pasludinats, ka par kreetneem rihkojumeem, Murgaba kolonu wadot, par manigu energiju pret Afganeem un par Tasch-Keprijas kaujâ israhdito sirdibu un duhschibu winam topot dahwats brikanteem gresnots selta duhschibas sobens. — Ari padpalkawneeks Sakrschewskis dabujis selta duhschibas sobenu.

— „Now. Wr." sawâ jaunakà numurâ issaka domas, ka buhtu derigs eestahdit ihpaschu ministeriju preeksch robeschu semehm, kuras pahrsinâ un wadibâ stahweku wisas tahs Kreewijas gubernas, kur walda ne wispahrigi, bet sewischki likumi un nosazijumi, isnemot, saprotams, Somiju, kuras pilnigi sawa paschas waldiba. Tahdu ministeriju dibinajot, tà „Now. Wr." spreesch, waretu ari pastahwoschee general-gubernatoru amati atkrist.

Peterburgas Igaunu Jahna draudse 1887. gadâ swineschot sawus 100-gadu pastahwibas swehtkus. Draudses walde zaur „Olewiku" issino, ka wina scheem swehtkeem par peeminu no labprahtigahm dahwanahm nodomajuse kraht skolas kapitalu, ar kuru pahrbuhwet un paleelinat Jahna draudses skolas namu, kursch esot weza koka ehka un tajâ truhkstot telpas preeksch tagadejà leelà skolenu skaita. Tagad skolai esot trihs klases, kuras ar salasito kapitalu tikschot pawairotas. Tapat skolotaju algas esot pa-augstinajamas un winu skaits pawairojams. Peterburgâ esot 11,000 Igaunu un tikai weena pate Igaunu skola, tadehl teem schajâ sinâ esot leels truhkums, kuru waretu nowehrst, ja sanahktu tikdaudz labprahtigu dahwanu, ka spehtu bibinat wehl kahdu jaunu skolu. Basnizas walde wispirms luhdz wisus Peterburgas Igaunus, lai sawas draudses 100-gadu jubilejas swehtkeem par peeminu weizina scho jauko nodomu, un tad greeschahs pee wisas Igaunu tautas, lai schajâ leetâ pabalsta Peterburgas Igaunus. Peterburgas Igauni lihds schim daschadâ sinâ sneeguschi beeschi palihdsibu tautas brahleem dsimtenê un pabalstijuschi winu kopigos darbus; nu reis esot isdewigs gadijums, kur dsimtenes Igauni Peterburgas tauteeschem warot parahdit palihdsigas sirdis.

Par Kreewijas tirgoschanos ar Angliju scha gada pirmâ zeetorksnî atronam „finanzministerijas sinâs" schahdus skaitlus: Anglija scha gada pirmajôs trijôs mehneschôs isweda no Kreewijas prezes pa wisam par 1,061,620 mahrz. sterlinu (t. i. pahri par $10\frac{1}{2}$ milj. rublu). Swarigakais iswedums bija kweeschi — 477,250 mahrz. sterlinu wehrtibâ; linus un pakulas isweda par 437,750, linsehklas par 80,000, kanepejus par 40,500 un kokus par 26,000 mahrz. sterlinu. Kreewija turpretim no Anglijas eeweda prezes tikai par 281,513 mahrz. sterlinu (jeb $2\frac{3}{4}$ milj. rublu). Eeweda: mechaniskus raschojumus par 74,500, neisstrahdatu kokwilnu par 39,500, akmenu-oglis par 33,000, sahrma sahlis par 23,800, dselsi par 22,000, tukschus maisus par 21,000, isstrahdatus metalus par 14,800 mahrz. sterlinu. Tà tad Anglija isweda is Kreewijas prezes gandrihs tschetreis leelakâ wehrtibâ, ne kà Kreewija is Anglijas.

Nodomatàs sawstarpigàs Kreewu juhras asekuranzes beedribas statuti, kà „Heimathe" sino, dehl apstiprinaschanas nu eesneegti waldibai. Tak beedribas ihstà darboschanahs sahksohotees tikai ar 1. janwari 1886.

Odesa. Franzuschu awischu kara-sinotaji jeb korrespondenti, kuri bij jaw zelâ us Afganistanu, atsaukti mahjâ, tadehl ka teem laikam nebuhs neka par karu ko sinot.

Grodnas gubernà Bialoschewas meschs, kà sinams, ir wehl ta weenigà weeta pasaulê, kur sumbri usturejuschees. Tagad, kà awises sino, starp scheem mescha lopeem radusehs gruhta slimiba, zaur ko pahra nedelâs wairak simtu saslimuschi un daudzi beiguschees. Tà tad war notikt, ka tee ar laiku pawisam no semes wirsus isnihks.

Polija. „Wald. Wehst." sludina Wisaugstaki apstiprinato walstspadomes nolehmumu no 5. marta sch. g., pehz kura wisâs pilsehtu elementarskolâs, pagastu un sahdschu skolâs Polijâ eewedama Kreewu waloda par mahzibas walodu. Polu walodu brihw leetot weenigi pee tizibas mahzibas un mahtes-walodas, tomehr ari schini leetâ jaisluhdz papreeksch atkauja no kuratora un general-gubernatora.

Is Rigas.

Hipoteku beedribà par II. klases delegateem eezelti: architekts H. Ehmcke, tirgotajs H. L. Felsers, schtatsrahts O. v. Hakens, apteekneeks N. Kieseritzkis, tirgotajs M. Krons, tirgotajs F. F. Kross, tirgotajs M. Nesterows, drukatawas ihpaschneeks E. Plates, grahmatwedis A. Prehns, tirgotajs C. Ruhncke, tirgotajs L. Schweinfurths, adwokats J. Tonagels, tirgotajs C. Traumanis, namdaris J. F. Werners, tirgotajs A. Wolffschmidts un tirgotajs P. J. Zwetkows.

„Austras" dome sawu kahrtigo mehnescha sapulzi notureja 3. majâ. Pehz kaseera sinojuma, beedribas darischanu kapitals, zaur jaunu beedru eestahschanos, marta un aprila mehschôs bija pawairojees ar 1220 rbl. un tà 1. majâ us 217,116 rbl. peeaudsis. — Beedribas preekschneeks sinoja, ka no generalsapulzes galigi peenemtee beedribas statuti nu tiktahl gatawi, ka tos warot eesneegt augstai waldibai preeksch apstiprinaschanas; nospreeda, to isdarit bes kaweschanas. Tahlak, us peeprasijumeem, nospreeda teem beedreem, kuru dalas nauda masaka ne kà 50 rbl., scho naudu atmaksat, ja tee to wehletos. — Kaseeris peeprasija, kà isturetees pret teem, kas sino, ka pasaudejuschi sawu dalas sihmi. Nospreeda, ka tahdi sinojumi peenemami tikai zaur rakstu un ka par pasaudejumu jaislaisch isludinajums weetigâs awisês; ja pusgada laikâ pasuduschà dalas sihmes neatrastos, tad isdot winas weetâ jaunu; isludinajums isdarams us pasaudetaja maksu. — No beedribas kugu buhwetajeem Wentspilî un Majorôs bija dabutas sinas, ka wini nodomajuschi kugu buhwi ussahkt schinî maja mehnesî. Pahrspreeschot buhwejamo kugu pahrraudsibu, nolehma, us Wentspili suhtit kapteini Kuhli.

Semes peedahwataji. Kreewijas semes peedahwataju agenti strahdà wehl arweenu schè Rigâ sawu weikalu, laudis usaizinadami us aiseeschanu us Saratowu waj zitu kahdu sweschu apgabalu. Tamdehl laudis lai sargajahs no aiseeschanas us nepasihstameem apgabaleem; kà dsirdams, tad atkal kahdi Kursemes juhrmalneeki nodomajuschi sawu laimi Saratowas gubernâ ismehginat.

Labdariba. Nelaike Henriette Kaul Rotenburgas trako namam par labu atstahjusi 1000 rbl. kihlu sihmi.

Pa Rigas ohrpilsehtahm, kà „Rig. Tagbl." sino, kahds traks kakis daschus zilwekus saplosijis. Koduma wainas tikuschas isdedsinatas.

Sinas no „Austras" kugeem. Schoners „Aurora," kapt. Ausinsch, otrdeen, 30. aprilî, isbrauza no Kaljari ar sahli us Wiborgu. Frakts 2200 rbl. — Barka „Jupiter," kapt. Johannsen, no Nuportas braukdama, winu zeturtdeen nobrauza Bahia-Blankâ, Deenwidus-Amerikâ.

Kauschanahs. Maskawas Ahrrigâ, Dsirnawuseelâ Nr. 32, Iwans Feoktistows sanahza strihdû ar rezerwes saldatu J. Spazu un to eewainoja ar nasi 9 weetâs, tà ka Spazu wajadseja nowest slimnizâ.

Sakerts saglis. Slepenà polizija winu treschdeen sakehra Keidanu Schihdu Schneeru Behru Bobilsku, kas bij atbrauzis Rigâ ar sagtu sirgu.

Sahdsiba. Jelgawâ peerakstitais Alekfanders Ehlerts sinojis polizijai, ka trakteerî „Berlin," kas atronahs Kreewu eelâ, 1. majâ winam issagta keschas grahmatina ar 90 rbl. naudâ. Domas greesahs us Mariju Lebedew un Annu Sotnikow, kuras abas tanî laikâ bij atraduschahs trakteerî. Lebedeweeni iskratot, atrada 50 rbl. Abas seeweetes nemtas ismekleschanâ.

Slihkonis. Winu treschdeen nokrita Daugawâ Krisch Sandbergs no kuga „Adriati." Lai gan to tuhlit iswilka is uhdens, tomehr wairs nespehja atdsihwinat.

Paschnahwiba. Scho pirmdeenas rihtu noschahwahs Kalku- un Minz-eelu stuhrî, Blankensteina namâ, sawâ kortelî Pauls St. Paschnahwibas eemeslis nesinams.

Atbildes.

J. P. — R. Ir itin jauki, ka Juhs Sawu nelaika tehwu esaat tik krasnigi mihlojuschi un zeenijuschi, un winu tik jauki us muhschigo dusu pawadijuschi, kà tas katram kreetnam dehlam peenahkahs, tomehr Juhsu loti garo behru aprakstu newaram „Mahjas Weesî" eewehrot; ar to tik sawus zeen. lasitajus weltigi apgruhtinatum, jo nelaikis publikai naw wispahri pasihstams.

P. B. — K. Juhsu raksts esam gan sanehmuschi, bet tos wehl lihds schim newarejam isleetat. Warbuht jaw nahkoschà numurâ kahdu lasiseet; turpretim dsejolu newaram apsolitees isleetat.

J. S. — P. Pateizamees par brango peesuhtijumu! Us preekschu isleetasim.

A. K. — M. Juhsu rakstam buhs kahdu laiku jagaida, pirms to spehsim isleetat. Red.

Telegrafa sinas.

Londonà, 8. majâ. „Standards" raksta: Pehz Indijas waldibas sinojuma, Afganistanes emirs esot loti satreekts par Kreewu panahkumeem un par Anglu nespehjibu, Kreewu tahlak wirsischanos apturet. Abdurachmans, sinadams, ka winam nekahdas waras Reetrum-Afganistanê naw, sajuhtot sawu nespehjibu pret Kreewijas waru. Winsch, kà leekotees, labak luhkoschot peelabinatees pee Kreewijas neka palautees us Anglijas patwehruma apsolijumeem. No tizamas puses sinojot, ka emirs, lai netaptu nejauschi pahrsteigts, nosuhtijis sawus labakos karapulkus us ustizamo Afganistanes Turkestani un sawu mantu us Taisabadu.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Pirmôs wasaras-swehtkôs.

Jehkaba basnizà:	Spred. plkst.		10	wahz. mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizà:	„	„	10	mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Poelchau.
Domes basnizà:	„	„	10	mahz. Keller.
Jahna basnizà:	„	„	9	latw. mahz. Weyrich.
	„	„	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes basnizà:	„	„	9	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	$\frac{1}{2}2$	latw. mahz. Schilling.
Jesus basnizà:	„	„	9	latw. mahz. Müthel.
	„	„	2	wahz. mahz. Bergmann.
Mahrtinu basnizà:	„	„	10	wahz. mahz. Kahlbrandt.
Trihsween. basnizà:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizà	„	„	10	mahz. Iken.

Otrôs wasaras-swehtkôs.

Jehkaba basnizà:	Spred. plkst.		10	mahz. Zinck.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizà:	„	„	10	mahz. Poelchau.
Domes basnizà:	„	„	10	mahz. Keller.
Jahna basnizà:	„	„	9	latw. mahz. Gaehtgens.
	„	„	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes basnizà:	„	„	$\frac{1}{2}10$	latw. mahz. Schilling.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizà:	„	„	9	wahz. mahz. Müthel.
	„	„	2	latw. mahz. Bergmann.
Mahrtinu basnizà:	„	„	10	latw. mahz. Kahlbrand.
Trihsween. basnizà:	„	„	10	wahz. mahz. Fromm.

Lihds 10. majam atnahkuschi 590 kugi; aisgahjuschi 518 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinajumi.

Pilsehtas walde.

Rigas pilsehtas ekonomijas walde isrentè preeksch scha gada schahdas plawas:

1) to pee 2. Weischu dambja pee Armitsied sahgu-sudmalahm atrodosche 5 puhrweetas leelo plawas gabalu un

2) tos starp Altonas eelas un Zelgawas schosejas atrodoschos, kopâ 24½ puhrw. leelus plawas gabalus.

Tee, kuri schihs plawas gribetu rentet, teek usaizinati treschdeen, 22. majâ 1885, plkst. 1 pusd., ekonomijas waldes lokalî dehl nolihgschanas atnahkt.

Rigâ, 8. majâ 1885.
Nr. 1465.

---

14. majâ, plkst. 11 pr. pusd. buhs **Beerinmuischas** Lahtschu krogû

uhtrupe,

kur pahrdos daschadas saimneezibas un amata leetas, kâ 1 ehwelbenki, pilnigus galdneeka rihkus, wairak kastes u. z.

Kahds **godigs sehns** no labeem wezakeem, kuram ir aprinkskolas isglihtiba, top par mahzekli meklets kahdâ tehrauda pretschu pahrdotawâ. Winam wajaga saprast Wahzu, Kreewu un Latweeschu walodas, kâ ari laut zik no musikas. — Pascha rakstitas peeteikschanahs-wehstules ar usrakstu: Litt. B. 5, nododamas **Ernst Plates** drukatawâ.

Langdales superfosfatus,

kainitu (plawas mehslus),

Ohlendorff'a **spezial-mehslus** preeksch lineem **pahrdod lehti**

K. Karlehn un beedr.,
Pernawâ. 1

Labas linu-sehklas

preeksch sehschanas, pahrdod Grawes dsirnawas apakfch Sehjas muischas

W. Seefeldt. 1

Labako blihwitu un **zinka-baltumu,**
„ **lihmi** preeksch mahldereem un galdn.,
„ **mahldern-stehrkeles,**
„ **firnisu** un **terpentinu,**
„ **klorkalki** un **seepu-sahli,**

kâ ari wisadas mahlderu un krahsotaju pehrwes peedahwâ par wislehtakahm zenahm

Brahli Streiff,
9 **Rigâ, Sinder-eelâ Nr. 11.**

Rigas hipoteku beedriba.

1. klases wehletaji,

t. i. tee beedri, kuru kihlugrahmatu aisnehmumi masakais istaisa 24,200 rbl., top zaur scho usaizinati,

pirmdeen, 20. majâ sch. g., plkst. 1 pusd.,

sapulzetees dehl **16 delegatu** eewehleschanas us

wehletaju sapulzi

Sw. Jahna gildes apakschejâ sahlê,

bet eepreeksch lai sanemtu beedribas kantorî preeksch schihs sapulzes isdodamas **ee-eeschanas- un wehleschanas-sihmes,** kas ir sanemamas 11., 16., 17. un 18. majâ sch. g. no pulkst. 10 lihds 2 pehz pusd. beedribas kantorî. Ja atgaditos, ka buhtu pahrwehleschanas wajadsigas, tad tiks schihs

pahrwehleschanas plkst. 6 wak.

tanî paschâ deenâ noturetas; tadehl teek tee beedri, kuri pee wehleschanas peedalijahs, usaizinati, wehl reis pulksten 6 wakarâ sapulzes lokalî atnahkt dehl atgadoschâs pahrwehleschanas nobeigschanas.

Ee-eeschanas-sihmes ari preeksch pahrwehleschanas derigas.

2 **Direkzija.**

Apakschâ parakstijuschais dara zaur scho sinamu ka winsch schinî gadâ tapat kâ lihds schim, dabuja jaunu suhtijumu un pahrdod tahs

ihstàs keisariskas un kehnischkigas

Austrijas un Steiermarkas

iskaptes

no wislabakâ kalama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, tàpat ari tahs **patenteeretàs iskaptes** ar selta raksteem no leeta tehrauda, kuras ne no weena bahrsdas-nascha naw asumâ pahrspehjamas, tad wehl **labibas- un atwasu-iskaptes, Anglu sirpus, Amerikaneeschu iskapschu galodinas,** tahs labakàs, kahdas lihds schim preeksch iskapschu asinaschanas ir pasihstamas, **ihstenos Strahlsuntes iskapschu-strihkus,** kuri Rigas amatneezibas isstahdê 1871 ar goda-algu apdahwinati, kâ ari **rihkus preeksch iskapschu bruzinaschanas.**

Johannes Mitschke,

4 tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku magasine.

P. Lerchendorff,

Kalku- un Schkuhnu-eelu stuhrî Nr. 13.

Kokwilnas prezes paleek dahrgakas, tikai wasaras-swehtku nedelâ wehl par schahdeem **nebijuscheem lehteem zeneem:**

Katunus jaunakôs musturôs leelâ iswehlê 16 ol. par 1 rubl.
Kretongus tikai patihkamôs musturôs 10 un 12 olektis pa 1 rubl.
Kleitas drahnas puswilnainas, leelâ patihkamâ iswehlê 10, 12, 14 un 18 kap. par olekti.
Putekku drahnas pelekas un bruhnas 16 ol. par 1 rubl.
Schirtini balti, peleki, melni 15 ol. par 1 rubl.
Wasaras kokwilnas bukskini preeksch puisenu apgehrbeem 20 k. ol.
Puswilnaini bukskini 2½ ol. plati 50 un 60 kap. ol.
Kungu wirsswahrki no tihrwilnaina bukskina 750, 800, 850 lihds 950 kap. gab.
Leetus mehteli (Regenmäntel) preeksch seeweescheem 450, 500, 550 kap. gabalâ un dahrgaki.

Alus-pagrabs

ar wisu inwentaru ir sem labeem nolihgumeem tuhlit atdodams. Adreses sem burta O Nr. 112 nododamas schihs awises ekspedizijâ.

Mahja

ir sem labeem nolihgumeem pahrdodama Ahgelskalnâ. Klahtakas sinas Dinamindes eelâ Nr. 12, pee saimneezes.

Sina preeksch Widsemes u. Kursemes.

J. Redlich

gruntigâ un wisu wezakâ

Anglu magasinê

schinî gadâ, tapat kà preekschlaikâ, teek pahrdotas tik ween tahs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Ehstreiku keisara semes iskaptes,** no ta **wisu sihkstakà** kalama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, — tà ari tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no kausteta tehrauda, kuras pee sahles tik waren lipigas, kà puznasis pee bahrsdas. Aridsan tahs **garahs Pruhschu labibas** un tahs ihsàs stipràs **atwasu-** jeb **zinu-iskaptes,** Italijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimstein-akmina bruzekli jeb strihki, un luhdsu likt wehrâ, ka manas iskaptes un tee **Strahlsuntes iskapschu akminainee** un **bimstein-akmena iskapschu-bruzekli** jeb **strihki,** eeksch tahs leelahs Maskawas israhdischanas 1863, Rigas semkopibas israhdischanâ 1871 un Wihnes (Wien) wispasaules israhdischanâ 1873. gadâ, ar tahm scheit hlakam redsamahm goda-sihmehm kluwa puschkotas; tà aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwju schkipeles, sirgu- un gowju-kehdes, dselsu pinekki un daudz zitadas leetas preeksch mahju waldischanas un semes uskopschanas. 4

Richard Pohle

maschinu fabrika,

uf I. Weischu-dambja Nr. 15, Rigâ, pahrdod un taisa: **maschinas** un wisadas **tschuguna prezes, kapu-krustus, eepakaschana par welti; dsirnawu akminus** u. t. pr. 4

Iskaptes.

Ihstas **Austrijas leeta tehrauda iskaptes, Amerik. iskapschu galodinas, Batawijas iskapschu bruzeklus** un **zementa-bruzeklus** pahrdod gabalôs un kastês pa loti lehtu zenu

Julius Linde,

15. Eekschrigâ, Kalku-eelâ 15.

Salmu-hutes

wisâs krahsâs un wisjaunakôs fasonôs, kà ari sehnu hutes top par fabrika-s zenahm pahrdotas. Smalki garnetas hutes un Parises originalmuduli leelâ iswehlê, wisas hutu-drehbes, famts, spalwas, Franzuschu pukes un lentes war dabut pirkt par pateesi lehtahm zenahm. Sehru-hutes (Trauerhüte) katrâ laikâ gatawas dabujamas. Hutes preeksch garnefschanas top peenemtas un wisihsakâ laikâ isgatawotas pee

J. Stember,
Eekschrigâ, leelajâ Kaleju-eelâ Nr. 14.

Akziju papiru fabrika Rigâ,

noliktawa leelâ Bruweru-eelâ Nr. 6,

peedahwà pasihstamàs rakstamà papira sortes:
kanzlejas Nr. 2, 3, 6 un 7,
labako **konzeptu** Nr. 9 un 10,
smalko **konzeptu** ar un bes glanza,
weenkahrscho **konzeptu** Nr. 15 un 16 ar glanzi,
tàpat:
smalkus un smalkakos **drukas papirus** ar un bes glanzes,
smalku **mundstikpapiru,**
wahku papiru u. t. t.

Ligates papira fabrikâ top katrâ laikâ lupatas par dahrgako zenu pirktas. 2

Aktu-, konsulentu- un

wekselu-mapas

leelâ iswehlê

rakstamu un sihmejamu preksch

pahrdotawâ — leelumâ un dalàs — un

konto-grahmatu

fabrikâ

no 1

August Lyra,

Rigâ,

Kauf-eelâ Nr. 3.

Preeksch

sehschanas

pirmo sorti schahwetas Kursemes **linu-sehklas** pahrdod

J. H. Müller,
Rigâ, eekschpilsehtas masajâ Smilschu-eelâ Nr. 11 un Wezmuischâ, Kursemê. 1

Manâ un wisâs zitâs grahmatu pahrdotawâs tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs ir dabujams:

Baltijas

pawahru grahmata,

ihpaschi saimneezehm un lehkschahm jo deriga.

Maksà 50 kap.

Ernst Plates.

Amatneeku-rihkus

preeksch **galdneekeem, stelmakereem, kalejeem, atslehdsneekeem, buhwmaneem, kurpneekeem, skrodereem** u. t. pr., tikai **laba Anglu** un **Wahzu preze, pa tahm lehtakahm zenahm;** tàpat peedahwaju sawu sleelo lehgeri no **jaktes-sintehm** un **jaktes peederumeem, rewolwereem, patronahm, schaujama pulwera** un **pat. skrotim.**

Apstellejumi zaur rakstu teek us to ahtrako u. riktigako isdariti.

Julius Linde,

tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku lehgeris.

Ar waldibas atlauju schaujamu pulweru pahrdoschana.

15, Eekschrigas Kalku-eelâ **15.**

Aleksander Kulikowski,

leelajâ Sinder-eelâ Nr. 9 un Aleksander-bulwarî Nr. 1.

Leels krahjums

eeksch- u. ahrsemju tapetes

smukôs musturôs un jaunakôs iskrahsojumôs.

Lehtas

juhrmalas tapetes

logu preekschkaramos (rulos) no drehbes un koka, greestu-rosetes, waskotu un ahdas tuhku, tapetu-lihstes, kokos-luhku grihdu-dekus un kahju-noslaukus.

Wihnes- u. behrnu-mehbelu krahjums

if **Jakob** u. **Josef Kohn** fabr., Burgring Nr. 3, Wihnê.

Patent. mehbeles if leekta koka

ar amerikaneeschu koku forneeru sehdekli.

Kà needru-krehslu pinumu atlihdsinajums:

Amerikan. koku-forneeru sehdekli,

gaischi un tumschi poleereti. 2

Par laipnu eewehroschanu

tirgotajeem un ziteem pirzejeem.

Mîsina besmerus,
ihstos Anglu makschkeru peederumus,
dselso un tehrauda lahpstas,
buhwju apsitumus,
ihstas Stihrijas iskaptes,
iskapschu galodinas un bruzeklus

peedahwà sem **apgalwoschanas,** kà preze ir laba, pa **lehtahm zenahm**

G. Schönfeldt,

tehrauda-pretschu un schaujamu-rihku pahrdotawa **leelumâ,**
Rigâ, leelajâ Sinder-eelâ Nr. 12.

Sehklai!

Peluschkas,
wihkus,
wasarajas rudsus u. t. pr.

pahrdod **John Rolffen,** fenak **Hugo J. Kaull,** Eekschrigas leelajâ Smilschu-eelâ Nr. 36.

Wisadas

keegelu sortes,

dakstinus,

jumtu-papi,

darwu u. t. pr.

pahrdod lehti un ja wajadsigs, uf nomaksaschanu

Karl Newermann un beedr.,

pee Jaunajeem wahrteem sem walla.

Akmenu-salas kalku-fabrikâ ir

kalki

dabujami pa 4 rbl. lasts un 35 kap muzu. Maisus wajaga katram lihds nemt. — Eemehroschana un eebehrschana teek no kalku fabrikas ihpaschneeka laudim isdarita.

Jakob Panker.

Kahdas twaika-dsirnawas, kuràs war tuhlit sahkt strahdat, ja wajadsigs, uf 2 gangeem, ir pahrdodamas. Twaika-dsirnawas atrodahs Bischu-muischâ, uf Bauslas leelzela, sem pol. Nr. 2c. Klahtakas sinas Peterb. Ahrrigâ Reepneek-eelâ 5, pee saimneeka. 3

Dsihwoklis

no 3 kambareem ir preeksch darbnizas jeb kantora isihrejams leelajâ Bruhweru-eelâ 2. Tuwakas sinas turpat.

IMANTA.

isbrauks otrôs wasaras swehtkôs, 13. majâ 1885

salumôs

uf Kengeragu, Blau kga dahrsâ ar twaikoni „Vajen". Nobrauks no plosta tilta plkst. 10 rihtâ un no Kengeraga atpakaî plkst. 8 wak.

Biletes pa 40 kap., kas uf swehtku weetas ween peedalahs 30 kap., behrneem 10 kap.

Par labu ekonomiju ir gahdats.

Preekschneezība.

Rigas Seedona palihdsibas beedriba.

Otrôs **wasaras swehtkôs** 13. majâ 1885, swinehs Seedona swehtkus, isbraukdama

salumôs

uf **Katlakalnu,**

ar twaikoni „Dahlen" un puschkotahm laiwahm.

Aisbrauks no Rigas plosta tilta pulkst. 11 preeksch pusd. un no Katlakalna atpakaî plkst. 8 wak. Sliktâ laikâ danjoschana notiks sahlê.

Maksà: lungeem 60 kap., kundsehm 40 kap., behrneem 20 k. un teem, kas uf swehtku weetas ween peedalahs 30 kap. No Katlakalna atbrauschana ween 20 kap.

Spehlehs laba kara musika un dseedahs beedribas koris sem J. Steinit kga wadibas.

NB. Par labu ekonomiju gahdats.

Kahrtibas kommisija.

Дозволено цензурою, г. Рига, 10. мая 1885. г.

Drukats un dabujams pee dilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.